

НАУКОВИЙ ВІСНИК

Ужгородського університету

Серія

ІСТОРІЯ

Випуск 13

2005

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „КАРПАТСЬКА УКРАЇНА – ЕТАП ЗДОБУТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ” (Хуст, 13-15 березня 2004 р.).

Боднар В. Карпатська Україна в 1938-1939 рр.: політологічний аспект -----	3
Басараб В., Вегеш М. Життєвий шлях Августина Волошина -----	8
Фенич В. Церковна політика автономного уряду о. Августина Волошина та національно-політична ідентичність греко-католицьких і православних священників Карпатської України (жовтень 1938 – березень 1939 рр.) -----	48
Сенько І. Фольклор у шкільних підручниках Августина Волошина. -----	68
Грін О. Степан Фенцик і діяльність ужгородського товариства „Філармонія” -----	75
Коршинський І. Вплив Карпатської України на подальшу національно-визвольну боротьбу в умовах комуністичного режиму -----	79
Костюк І. Поручник Карпатської Січі Федір Тацинець -----	83
Рекіта В. Микола Бандусяк в державотворчих процесах Карпатської України -----	84
Токар М. Партійна діяльність Миколи Бандусяка -----	88
Куля Ф., Петрише П. Карпатська Україна в німецькомовній історіографії -----	91
Галда П. Феномен людської жорстокості в зображенні В.Гренджі-Донського -----	95
Августин Волошин. Документи і матеріали -----	102

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Капустян Г. Цінова політика радянської влади 1920-х років у суспільно-політичних поглядах українського селянства -----	146
Сич О. Внесок Степана Ленкавського у формування та розвиток ідеології ОУН -----	152
Данилець Ю. Обмеження діяльності православних монастирів Закарпаття в 1945-1961 рр. -----	161
Абдуллін А. Процес законодавчого та нормативного забезпечення діяльності правоохоронних органів Донбасу в період Хрущовської „відлиги” (1953-1964 рр.) -----	165
Ситник О. Засади української державної ідеології національної духовності та народовладдя -----	173
Корсак Р. Економічне співробітництво України і Чеської Республіки (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) -----	177
Зан М. Міжетнічні шлюби як індикатор етнодемографічних процесів на Закарпатті 90-х рр. ХХ ст. -----	180

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

Матьовка Л. Балкани в зовнішньополітичній стратегії США у другій половині 40-х – 50-х років ХХ століття (на прикладі американо-югославських відносин) -----	186

РЕЦЕНЗІЇ

Ліхтей І. (Рец.: Феномен слов'янства, його філософські, теологічні, політологічні та літературно-історичні рефлексії у Словаччині. – Пряшів, 2004) -----	194
Токар М. (Рец.: Вегеш М. Якою ми бачимо нову Україну — Ужгород: СМП „Вісник Карпат”, 2004. – 120 с.) -----	196
Токар М. (Рец.: Науковий вісник Ужгородського університету. Серія історія №№ 10, 11 — Ужгород: Вісник Карпат, 2004 — 258 с., 232 с.; Вегеш М. Карпатська Україна. Документи і факти — Ужгород: Карпати, 2004 — 432 с.; Фенич В., Цапулич О. Малоберезнянський Свято-Миколаївський Монастир та нарис історії Чину св. Василя Великого на Закарпатті — Ужгород: Видавництво В. Падяка, 2004 — 188 с.) -----	197

29. Мірчук П. Нарис історії ОУН. Т.2 // Архів С.Ленкавського при Інституті освітньої політики (Мюнхен). – Арк. 601-793.
30. Мірчук П. Нарис історії ОУН. Т.1. 1920-1939. / За ред. С.Ленкавського. – Мюнхен-Лондон-Нью-Йорк: Українське видавництво, 1968. – 639 с.
31. Мірчук П. Революційний змаг за УССД. Том 2. – Нью-Йорк-Торонто-Лондон, 1987. – 280 с.
32. Некролог на смерть Степана Ленкавського // Визвольний шлях. – 1985. – Кн.12. – С.1349-1351.
33. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, конференцій та інших документів з боротьби 1929-1955. Бібліотека українського підпільника Ч.1. – Б. М.: В-ня ЗЧ ОУН, 1955. – 370 с.
34. П'ятий Великий Збір ОУН. Матеріали й постанови. – Б.М.: В-ня ОУН, 1975. – 376 с.
35. Сватко Я. Євген Коновалець і справа його життя. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2001. – 40 с.
36. Сватко Я. Місія Бандери. – Львів: Галицька видавнича спілка. – 2003. – 62 с.
37. Сич О. Степан Ленкавський: життєвий шлях на тлі історії ОУН. – Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 1999. – 160 с.
38. Сич О. Українська Греко-Католицька церква в житті Степана Ленкавського // Розстріляна і відроджена церква (матеріали науково-теоретичної конференції до 55-ї річниці ліквідації УГКЦ радянським режимом). – Івано-Франківськ, 2001. – С.40-61.
39. Стецько Я. 30 червня 1941. Проголошення відновлення державности України. – Торонто, 1967. – 463 с.
40. Стецько Я. Сеньор ОУН – націоналіст-мислитель. Слово Голови Проводу ОУН над могилою сл. пам. С.Ленкавського // Шлях перемоги. – 1977. – 13 листопада.
41. Судова справа «Степан Ленкавський проти вільної держави Баварія» // Архів С.Ленкавського при Інституті освітньої політики (Мюнхен). – 8 арк.
42. Центральний державний історичний архів України у м.Львові, ф.205, оп.1, стр.1001.
43. Ципердюк М. Загвіздя. 600 років. – Івано-Франківськ, 1994. – 22 с.
44. Четвертий Великий Збір ОУН. Т.1. Постанови. – Б.М.: В-ня ОУН, 1969. – 246 с.

SUMMARY

Sych O. Stephan Lenkavsky's contribution to the forming and development of the OUN's ideology.

In the article the author analyses Stephan Lenkavsky's, a co-founder of the Organization of Ukrainian Nationalists (OUN) and the author of the Ukrainian Nationalist's Decalogue, contribution to the forming and development of the OUN's ideology from its founding (1929) and till the end of his life (1977). During the analysis a number of unknown documents from the Ukrainian emigrants' archives were used.

Ю. ДАНИЛЕЦЬ

(Ужгород)

ОБМЕЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВОСЛАВНИХ МОНАСТИРІВ ЗАКАРПАТТЯ В 1945-1961 РР.

29 червня 1945 р. в Москві був підписаний договір між урядами СРСР та Чехословаччини про Закарпатську Україну, яка ввійшла до складу СРСР. Згідно рішення Верховної Ради СРСР від 22 січня 1946 р. у складі УРСР була утворена Закарпатська область. На засіданні Священного Синоду РПЦ від 22 жовтня 1945 р., під головуванням патріарха Московського і всієї Русі Алексія I вирішувалось питання приєднання Мукачівсько-Пряшівської єпархії до РПЦ [16, 20].

Проблеми діяльності православних монастирів на Закарпатті в 1945-1961 рр. практично не піднімалася в історичній літературі. Вони знайшли своє часткове розкриття у

праці О. Довганича та О. Хланти [15], де автори прослідкували період обмеження земельної власності та ліквідації монастирів, порушили питання репресій проти православного чернецтва Закарпаття. Діяльність православної церкви та монастирів розглянув ігумен Гавриїл (Кризина) [13], він описав функціонування єпископської резиденції в Мукачеві та взаємовідносини з радянською владою.

У фондах Державного архіву Закарпатської області автор виявив цілий ряд документів, що стосуються діяльності православних монастирів у радянський період, це матеріали із фондів Р-1490, Р-544, Р-135, що характеризують складні стосунки між православними монастирями та районними, обласними і республіканськими державними органами.

Після ліквідації греко-католицької єпархії і розгортання масової боротьби проти її духовенства, радянська влада звернула свою увагу й на діяльність православної церкви, ставлячи собі за мету обмежити вплив церкви на суспільство, у якому повинен був панувати лише атеїзм. В свою чергу в 1945-1950 рр. влада вбачала в православній церкві та її вірниках своєрідного спільника в боротьбі з греко-католиками.

Згідно звіту уповноваженого ради по справам православної церкви при Раді Міністрів СРСР по Закарпатській області Лінтура П. В., на території області станом на 7 лютого 1946 р. діяло 7 монастирів і 11 скитів. Загальна кількість православних вірників складала 142 тис. чоловік [2, 1].

Щоб не допустити обрання вихідця із Закарпаття — о. Феофана (Сабова) на єпископський престол Мукачівської православної єпархії, агентами НКВД було організовано його вбивство 15 червня 1946 р. в с. Затишне (Тошнадь) Берегівського району [17, 15]. Матеріали з біографії о. Феофана практично не вводилися в науковий обіг. У архіві Свято-Миколаївського монастиря с. Іза-Карпутлаш Хустського району автор виявив книгу-рукопис, у якій подано 63 біографії ченців, що проживали в монастирі у 1920-1950-их рр. [19, 26]. Серед них знаходимо й деякі факти з життя о. Феофана (Сабова). Народився Василь Сабов 27 вересня 1905 р. в с. Іза в сім'ї Георгія Сабова і Анни Пристая. 24 травня 1923 р. вступив як послушник в Св. Миколаївський чоловічий монастир с. Іза. На початку 1924 р. вступив в монастирську школу в Раковіце (Сербія). 30 березня 1925 р. архімандритом Платоном пострижений в малу схиму з іменем Феофан. 8 січня 1926 р. єпископ Досифій висвячує його в сан ієродиякона [14, 99]. В 1927 р. вступає в духовну семінарію у м. Бітоль (Сербія) [19, 26], яку з успіхом закінчує. Обслуговував села: Іза, Липча, Чоповиця, Затишне. В 1941 р. у зв'язку з від'їздом єпископа Володимира призначений адміністратором єпархії. У 1944 році очолював делегацію православного духовенства краю до Москви, з проханням включення Закарпаття до складу СРСР. Похований 18 червня 1946 р. на кладовищі Липчанського монастиря [14, 100].

Уповноважений ради по справам РПЦ по Закарпатській області А. Шерстюк особливу увагу звертав на скорочення монастирів і скитів на території області. Зокрема за його подання 27 січня благочинний монастирів області архімандрит Матфей (Вакаров) був змушений скласти проект об'єднання монастирів і скитів. Згідно цього документу централізація названих общин повинна була відбутися таким чином: в Св. Миколаївський чоловічий монастир (с. Іза-Карпутлаш) переводилися скити із Городилова і Колесарова; у Терebelьський монастир — із Бедевлі і Дубового; у Мукачево при єпископській резиденції — із Дубрівки; у Липчанський — із с. Іза, Горбки, Приборжавське; у Чумалівський — із Драгова, Копашнево, Углі; жіночі монастирі на Чернечій горі в Мукачеві і Домбоках планувалося залишити самостійними [9, 5]. Таким чином із 18 монастирів і скитів залишилося б 7. Але досить поміркована пропозиція архімандрита Матфея (Вакаров) була відхилена, репресивна машина розпочала свій рух.

Першим кроком з боку радянської влади стала ліквідація у 1950-1951 рр. скитів у Колочаві-Горб, Батьові та при єпископській резиденції в Мукачеві [8, 1]. 8 вересня 1952 р. єпископ Мукачево-Ужгородський Іларіон видав наказ такого змісту: „1. Св. Іоанно-Предтечинський скит що при с. Дубрівка, як такий ліквідується і приписується до

приходської церкви с. Дубрівка як філіал; 2. Настоятеля скита ігумена Феодосія призначаю настоятелем прихода в с. Дубрівка з обов'язком реєстрації в Уповноваженого" [3, 42], у цьому ж році скоротили чоловічий скит у Колесарові [8, 57]. 23 травня аналогічний наказ був прийнятий і щодо жіночого скита в с. Іза [8, 99].

Якщо проаналізувати віковий розподіл чернецтва Закарпаття на 1955 р., то із 288 осіб – 179 виповнилося від 18 р. до 40 р.; 76 осіб – від 40 р. до 55р. і за 55 р. було 33 чол. [7, 12].

У 1957 р. А. Шерстюк розробив документ, що стосувався обмеження діяльності православних монастирів на Закарпатті [10, 55]. У ньому йшлося, що усіма засобами потрібно не допустити зростання чернецтва в області. Для виконання цього завдання пропонувалося провести наступні міроприємства: 1) єпископ повинен заборонити настоятелям приймати в монастирі і скити послушників без його дозволу; 2) обласне управління міліції має заборонити проживати в монастирях без прописки; 3) обмежити проведення відпустів в монастирях [10, 55]; напередодні великих релігійних свят проводити масову політичну роботу, в період свят зобов'язані працювати кінотеатри, будинки культури, спортивні заклади; 5) звернутися до Ради по справам РПЦ, щоб вплинули на патріархію з приводу скорочення монастирів і скитів [10, 56].

У жовтні 1958 р. Рада Міністрів СРСР ухвалила низку постанов, спрямованих на ліквідацію монастирів. Так, постанова № 1259 зобов'язувала Ради Міністрів союзних республік у 6 місячний строк вивчити питання скорочення монастирів [12, 4]. Постанова № 1160 рекомендувала встановити підвищені ставки податку із земельних ділянок монастирів. До монастирів заборонялося приймати осіб, яким не виповнилося 30 років [12, 4].

На виконання постанови Ради Міністрів СРСР від 16 жовтня 1958 р. „ Про монастирі в СРСР ” і постанови Ради Міністрів УРСР „ Про монастирі в УРСР ” та рішення № 626 виконкому Закарпатської обласної ради від 17 листопада 1958 р. „ Про православні монастирі ” районні виконкоми прийняли відповідні рішення. Хустський райвиконком 13 грудня 1958 р. постановив обмежити землекористування монастирів, зайві землі передати колгоспам району. Наприклад, Миколаївському чоловічому монастирю (с. Іза-Карпутлаш) із площі 22,26 га землі залишити 1 га; Богородицькому жіночому (с. Липча) із площі 42,21 га землі залишити 3,5 га; Троїцькому чоловічому скиту (м. Хуст-Городилово) із площі 4,5 га землі залишити 1 га; Богословському жіночому скиту (с. Копашнево) із площі 9 га землі залишити 2 га; Михайлівському жіночому скиту (с. Драгово) із площі 12 га землі залишити 1 га [1, 189].

Аналогічне рішення прийняв і Тячівський райвиконком 19 лютого 1959 р. За яким, Преображенському чоловічому скиту (с. Теремля) із площі 4,6 га землі залишити 1 га; Вознесенському жіночому скиту (с. Чумалево) із площі 7,10 га землі залишити 1,5 га; Успенському жіночому скиту (с. Угля) із площі 2,10 га землі залишити 1 га; Предтечинському жіночому скиту (с. Бедевля) із площі 3,4 га землі залишити 1 га [4, 8].

Як вже вказувалося, монастирі та скити обкладалися державою податками, як грошовими так і натуральними. Кожного року настоятель складав звіт, у якому фіксувалися всі прибутки і видатки монастиря, зміни в чисельності жителів, кількість будинків. У одному із листів на ім'я уповноваженого ради у справа РПЦ при Раді Міністрів СРСР по УРСР Г. Пінчука у 1958 р. А. Шерстюк писав: „ Відомості про прибутки монастирів вважаю заниженими. В прибуток і видаток монастирі не враховують продукцію, яку одержали від свого господарства і витрати для власних потреб ” [3, 24].

Ліквідація монастиря чи скита готувалася ретельно і прискіпливо. Уповноважений особисто проводив розмови з ченцями чи черницями, пояснюючи політику уряду і партії. Про кожний монастир складався окремий документ, куди вносилися списки жителів монастиря, їх родичів та близьких. У довідці про жіночий скит в Приборжавському А. Шерстюк повідомляв: „ Враховуючи певні труднощі, за яких буде проводитися ліквідація

скита, необхідно, щоб, партійні і комсомольські організації провели політичну пояснюючу роботу серед селян оточуючих сіл [11, 86].

У 1959 р. ліквідовувалися монастирів і скити в с. Іза-Карпутлаш, м. Хуст-Городилово, Копашнево, Драгово [4, 7]. Приміщення передавалося колгоспам „Червоний партизан” і „40-рр. Жовтня”, ченці і черниці переводилися в інші монастирі. У цьому ж році припинили своє існування скити в Приборжавському [18, 39], Бедевлі, жіночий монастир у Домбоках [15, 38].

Згідно звіту уповноваженого ради С. Олеоленка станом на 1 січня 1961 р. в Закарпатській області залишилися 1 чоловічий монастир (с. Теребля) і 3 жіночі монастирі (с. Липча, Чумальово, м. Мукачево) у яких проживало відповідно 13 і 290 чоловік [5, 3]. На початку травня 1961 р. прийнято рішення про закриття чоловічого монастиря в Тереблї [20, 21].

Усього монастирів	Чоловічих 1	Жіночих 3
Кількість жителів	13	290
Віком 18-40 років	4	166
41-55 років	1	71
За 55 років	7	44

Відомості про православні монастирі Закарпаття станом на 1 січня 1961 р. [5, 3].

24 червня 1961 р. було прийнято рішення про Закарпатського облвиконкому про скорочення Липчанського монастиря. Хустському райвиконкому доручалося вирішити питання про працевлаштування монахинь та влаштувати у будинки престарілих непрацездатних осіб. Земля, будинки та інше майно передавалися обласному відділу освіти для використання їх під школу-інтернат [4, 1]. Ігуменя Ольга (Вовканець) згадує: „Через деякий час була зруйнована церква, з неї скинули дзвони, дехто з монахинь пригадує, як руйнували іконостас, церковну символіку. Для інтернату було збудовано 2 великі санаторні корпуси та котельню. Вцілілою залишилася лише каплиця Всіх Руських Святих на монастирському кладовищі, яка збудована над мощами архімандрита Амфілохія. До неї весь час збиралися монахині для молитов” [14,133].

Діяльність православних храмів радянське керівництво допускало з метою контролю за релігійним життям, а також для створення враження про дотримання свободи совісті в СРСР. Священнослужителів змушували до співробітництва. Головна мета комуністичної діяльності полягала в атеїстичному вихованні населення, особливо молоді. Для цього часто обмежувалась робота служителів православної церкви і монастирів. Підрив економічних засад релігійних діячів полягав у конфіскації земельних угідь і будівель. Постанови Ради Міністрів СРСР “Про монастирі в СРСР” зобов’язували скоротити земельну власність монастирів. Заборонялося використовувати найману працю в кустарних майстернях і будувати будь-які споруди без відома райвиконкомів. Щоб послабити економічну силу і місіонерський вплив ченців радянська влада націоналізує всі землі і приміщення, збудовані самими ж монахами, вони змушені платити за своє проживання орендну плату.

У 1958 році планувалося здійснити ряд широких заходів щодо ліквідації монастирів в УРСР. На той час на території республіки діяли 40 монастирів і скитів, в тому числі 10 чоловік і 30 жіночих із загальною кількістю 2.364 чоловік. Керівна комуністична доктрина, що панувала в СРСР, категорично забороняла існування будь-якої іншої ідеології чи світобачення, релігія, що заперечувала вчення наукового атеїзму, оголошувалась ворожою і шкідливою, з нею нещадно боровся репресивно-каральний апарат. Проти обмежень та репресій виступила ціла низка релігійних та світських діячів, але їх думка не бралася до уваги, а самих їх піддавали переслідуванням.

1. ДАЗО. – Ф. Р – 135. – Оп. 1. – Стр. 295.
2. ДАЗО. – Ф. Р – 544. – Оп. 2. – Стр. 2.
3. ДАЗО. – Ф. Р – 544. – Оп. 3. – Стр. 13.
4. ДАЗО. – Ф. Р – 544. – Оп. 3. – Стр. 22.

5. ДАЗО. – Ф. Р – 544. – Оп. 3. – Спр. 29.
6. ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 6.
7. ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 13.
8. ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 14.
9. ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 16.
10. ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 17.
11. ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 30.
12. Баран В. Даниленко В. Держава і церква в період лібералізації радянського суспільства // Історія України. – 2001. – №10 (березень)
13. Гавриил (Кризина), игумен. Православная церковь в Закарпатье (век XX). – К., 1999.
14. Данилець Ю. Православні монастирі Хустського району (XX століття) / Передмова проф. Д. Данилюка. – Ужгород: Гражда, 2004.
15. Довганич О. Д., Хланта О. В. У жорнах сталінських репресій: З історії ліквідації греко-католицької церкви та її воз'єднання руською православною церквою, переслідування інших релігійних громад у 40-50-х роках XX століття / Передмова Беда В. В. – Ужгород: Карпати-Гражда, 1999.
16. Перебування в Москві єпископа Мукачівського Володимира // Журнал Московской Патриархии. – 1945. – №11.
17. Сабов-Ізянин Ф. Мученики за віру // Срібна Земля. – 2003. – 20 грудня.
18. Світлинєць А., Канайло. Свято-Серафимівський монастир у селі Прибожавському. – Ужгород: Мистецька лінія, 2003.
19. Список и точное описание жизни братии, живущих и живших в монастыре Святителя о. Николая, что при с. Изе, округа Хустского, в Карпатской Руси. (Рукопись) / Архів Св.Миколаївського чоловічого монастиря с. Іза Хустського р-ну, Закарпатської області.
20. Чопик-Микунда С. Архімандрит Веніамін. – Хуст, 2004.

SUMMARY

Danylets J. Limitation of the orthodox monasteries activity in Transcarpathia in 1941-1961.

In 1944 trying to show their loyalty to the Soviet Power Orthodox delegation addressed to Stalin with the request to include the Zakarpatian Ukraine as a member of the USSR proclaiming the inexpediency of being the member of the Ukrainian Soviet Socialist Republic. However, this policy of Zakarpatian orthodox believers didn't protect them against the cruel repressions of the 50 – 60-es of the 20-th century. After the close of the orthodox cathedrals in Dragovo, Kopashnivo, Domboka -- the Lipcha's cathedral stood the center of the women's cathedrals in the regime. That's break an economic and the missionary forth of the cathedral, then the Soviet forth, at first took their land propriety, and in 1961 the cathedral is closing fully.

А. АБДУЛЛІН

(Донецьк)

ПРОЦЕС ЗАКОНОДАВЧОГО ТА НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ДОНБАСУ В ПЕРІОД ХРУЩОВСЬКОЇ „ВІДЛИГИ” (1953-1964 рр.)

Перехід від сталінського режиму до цивілізованішої, більш ліберальної політичної системи значною мірою позначився на функціонуванні правоохоронних органів. З карального знаряддя тоталітаризму вони повинні були перетворитися на дієвий механізм боротьби зі злочинністю та правопорушеннями. І така трансформація мала місце саме в період 1953-1964 рр. Цей час відзначився безперервною перебудовою державного апарату, котра обумовлювалась прагненням у відповідності з рішеннями XX з'їзду КПРС

ББК 72.96:63.3 (0)+63.3(4 УКР)
УДК 001:94(100)+94(477)
УЗЗ

**Рекомендовано до друку Вченою радою Ужгородського національного
університету 27 січня 2005 р., протокол №3**

„Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія” зареєстрований Вищою атестаційною комісією України як фахове видання із спеціальності „Історичні науки” (див.: Перелік №2 наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Постанова Президії ВАК України №01-05/9 від 8 вересня 1999 р. // Освіта України. – 29 верес.)

**Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ №7972 від 9 жовтня 2003 року**

Редколегія „Наукового вісника Ужгородського університету. Серія: Історія”:

Вегеш Микола Миколайович – доктор історичних наук, професор, зав. кафедрою політології, декан історичного факультету (голова редколегії);

Віднянський Степан Васильович – доктор історичних наук, професор, завідувач Відділу всесвітньої історії і міжнародних відносин Інституту історії України НАН України;

Данилюк Дмитро Дмитрович – доктор історичних наук, професор, зав. кафедрою історії України (заступник голови);

Задорожний Володимир Євгенович – доктор історичних наук, професор кафедри історії України;

Ліхтей Ігор Михайлович – кандидат історичних наук, зав. кафедрою історії стародавнього світу і середніх віків;

Мандрик Іван Олександрович – доктор історичних наук, професор, зав. кафедрою нової і новітньої історії та історіографії;

Олашин Микола Васильович – кандидат історичних наук, доцент кафедри нової і новітньої історії та історіографії (секретар);

Тиводар Михайло Петрович – доктор історичних наук, професор кафедри історії стародавнього світу і середніх віків.

Відповідальні за випуск:

Токар Маріан Юрійович – кандидат історичних наук, асистент кафедри політології;

Зан Михайло Петрович – кандидат історичних наук, доцент кафедри політології.